

Jornades del Consens Social sobre Migracions a Catalunya

Barcelona 21 i 22 d'abril de 2006

Conclusions més importants per a la seva difusió davant l'opinió pública.

L'Assemblea d'entitats participants en el Consens Social sobre Migracions a Catalunya, va celebrar els dies 21 i 22 d'abril de 2006 unes Jornades de treball en les quals va aprovar el document de conclusions que tanca la primera etapa del procés català sobre aquelles temàtiques considerades essencials sobre el fet migratori. El clima dominant en aquestes Jornades va afavorir l'aprovació per consens del document que ara presentem i del qual extraiem les següents idees i propostes per donar a conèixer a l'opinió pública:

El Consens Social sobre Migracions és un compromís per construir un futur de convivència i cohesió en una societat en què la immigració és, i continuarà essent, un destacat component del nostre desenvolupament demogràfic, econòmic i social. Un compromís que, en primer lloc, s'ha aconseguit per part d'un conjunt d'organitzacions socials, però per al qual convoquem a totes les institucions públiques, a totes les forces polítiques i al conjunt de la ciutadania.

La xarxa impulsora d'aquest procés de consens l'han constituït 26 entitats catalanes. Als tallers previs a aquesta Assemblea han participat persones de 155 entitats: als tallers de Barcelona, 70 entitats; als de Lleida 19 entitats; als de Girona, 43 entitats; als de Tarragona, 10 entitats, i als de Vic, 10 entitats. Les Jornades han comptat amb la participació de 129 persones, representants de les diferents entitats que conformen el Consens.

El Consens Social sobre Migracions ha posat de manifest que l'increment de la immigració no és el causant de determinades mancances estructurals que afecten el conjunt de la ciutadania, sinó que les ha posat en evidència. Per això, pretén impulsar un tractament del fet migratori sobre unes bases diferents de les que ara dominen a les societats occidentals. Un tractament en què les prioritats es posin en la bona acollida i en el desenvolupament de mesures per assegurar la cohesió i la inclusió social. Assegurant que els nousvinguts assoleixin en un termini breu la plena equiparació de drets amb la resta de la ciutadania. En definitiva, vetllant per assegurar un futur de convivència sobre aquestes bases d'igualtat de drets i plena integració.

Destaquem alguns dels aspectes del document consensuat.

L'habitatge es considera un dret del qual han de gaudir totes les persones en les mateixes condicions. Per això considerem necessari, primer, que s'incrementi l'habitatge protegit i el social, i segon, que s'intervingui en el mercat de lloguer tot combatent fermament la discriminació i els abusos als quals es veu abocat específicament el col·lectiu d'immigrants.

DOCUMENT DE CONCLUSIONS
Jornades del Consens Social sobre Migracions a Catalunya
Barcelona 21 i 22 d'abril de 2006

Considerem positiu el desenvolupament d'instruments de mediació per facilitar l'accés a l'habitatge de les persones immigrades. Creiem que també es necessita que les institucions públiques abordin amb decisió la lluita contra les exigències abusives que s'estan produint en el mercat de lloguer. També creiem necessari el desenvolupament d'allotjaments de primera acollida per atendre situacions específiques d'immigrants i refugiats.

La inserció laboral de les persones immigrades i refugiades ha de donar-se en condicions d'igualtat i no discriminació. Afirmem que les persones immigrades tenen el mateix dret que les autòctones a ocupar qualsevol lloc de treball. Creiem, per altra banda, que les institucions públiques i els agents socials han d'intervenir, de forma molt més àmplia i decidida del que ho han fet fins ara, contra la discriminació, les irregularitats i els abusos amb què s'està produint la inserció laboral de la immigració.

Considerem necessari l'increment en la lluita contra l'economia submergida, així com l'ampliació dels canals legals d'immigració perquè l'accés al treball es faci de forma legal des del primer moment. A més, creiem que cal que es faciliti l'accés de les persones immigrades a la formació ocupacional i als llocs de treball d'acord amb la seva experiència i formació. Han de resoldre's amb urgència els problemes i retards que es donen en la convalidació dels títols.

Volem fer un esment especial a la necessitat d'acabar amb els inconvenients que comporta el règim especial de la Seguretat Social per a les treballadores i els treballadors del servei domèstic i del règim agrari. Considerem que l'existència d'aquest règim especial, així com el també règim especial de treballadors agrícoles, és anacrònic i especialment lesiu en una societat d'immigració com la nostra.

El dret a la salut i l'accés al sistema sanitari requereixen millores estructurals que no s'han fet al ritme del creixement poblacional a Catalunya. La immigració ha posat de manifest la manca de recursos, i s'ha generat cert risc de conflictivitat social en la mesura en què part de la població percep aquesta mancança com una qüestió de competència pels recursos.

L'accés de les persones immigrades a la sanitat en condicions igualitàries planteja, a més, certes necessitats d'adaptació del sistema, generades per les característiques dels processos migratoris i les particularitats culturals que es posen en contacte. Considerem necessari el desenvolupament de serveis de mediació intercultural, així com la creació de nous instruments per a la formació dels professionals, i el desenvolupament d'equips multidisciplinars que facilitin la millora de l'atenció sanitària en l'actual context de diversitat cultural.

DOCUMENT DE CONCLUSIONS

Jornades del Consens Social sobre Migracions a Catalunya

Barcelona 21 i 22 d'abril de 2006

També cal millorar la planificació del sistema sanitari, potenciant actuacions preventives amb programes específics, implicant-hi plenament el teixit associatiu dels barris.

L'educació juga un paper essencial per a la cohesió i la integració a la societat de la immigració. Però no ha de ser vista com quelcom que es dona només a l'escola: és també molt important l'educació en el temps de lleure i l'educació de persones adultes en l'actual marc migratori.

L'escola ha de dotar-se dels recursos necessaris per donar la resposta adequada a les necessitats que planteja un alumnat cada cop més diversificat i en nombre creixent. És important evitar problemàtiques com la fugida d'alumnat autòcton de determinades escoles, el que exigeix un replantejament de la política educativa de matriculació. Són també importants altres aspectes com la millora de la informació per als familiars i la potenciació de la seva participació a les associacions, la formació dels professionals, o el desenvolupament de recursos de mediació.

Ha d'assegurar-se la participació sense discriminació de l'alumnat immigrant a les activitats extraescolars. Això com potenciar-se la participació de la població immigrada als espais culturals i esportius, i a totes les activitats comunitàries del temps d'oci.

El coneixement de la llengua catalana és, a part d'un deure de tota la ciutadania, una mostra d'implicació amb la realitat on s'ha triat viure i un exemple de respecte cap a la comunitat a la qual s'arriba. Les entitats i l'administració han de fer un esforç per potenciar l'ús de la llengua catalana.

Els serveis socials intervenen de forma destacada per garantir la cohesió social. Entenem que la població immigrada ha de ser atesa pels serveis ordinaris en què s'atén el conjunt de la població (serveis socials o d'atenció a la ciutadania); però, al mateix temps, afirmem la necessitat de serveis específics per atendre determinades necessitats que són específiques de les persones immigrades, especialment en la primera fase de la seva arribada.

Per tal d'assegurar que la tendència principal sigui l'atenció pels serveis ordinaris o normalitzats, aquests han d'adequar-se a l'actual context de recepció de població immigrada i d'ampliació de la diversitat cultural. Creiem important la formació dels professionals per a la gestió intercultural dels serveis, així com l'eradicació dels prejudicis i estereotips racistes. Afirmem, per

DOCUMENT DE CONCLUSIONS
Jornades del Consens Social sobre Migracions a Catalunya
Barcelona 21 i 22 d'abril de 2006

altra banda, la conveniència d'apostar per un ampli desenvolupament dels serveis de mediació intercultural.

En aquest marc, tant els serveis socials com els que proveeixen les entitats han de comptar amb més recursos econòmics. A més, han de fer-se les reformes legals necessàries per a l'ampliació dels drets d'accés a tots els serveis socials per al conjunt de la població, inclosa la immigrada.

El plantejament intercultural per al qual apostem es caracteritza pel reconeixement del valor positiu i enriquidor de la diversitat cultural, així com per la consolidació dels principis democràtics com a valors comuns del conjunt de la població. Creiem que els més grans esforços han de centrar-se en destacar el que ens uneix, dins d'un marc multicultural de laïcitat i igualtat de drets, però sense que això comporti negació de la diversitat cultural i religiosa.

La pluralitat religiosa ha d'acomodar-se plenament a la nostra societat. S'ha de donar reconeixement a totes les religions i les seves denominacions, i s'ha de posar fi a les traves socials i administratives que algunes pateixen, especialment quan es tracta de construir nous centres religiosos.

Creiem que s'ha de combatre amb fermesa el desenvolupament de moviments xenòfobs. És necessari actuar decididament contra els grups racistes que han anat apareixent per diversos llocs de Catalunya. Al mateix temps, s'han de dedicar més esforços a l'explicació de les migracions i els seus efectes favorables, així com a l'educació per a l'eradicació dels prejudicis racistes, l'antisemitisme i la islamofòbia.

Els mitjans de comunicació juguen un paper important en la difusió de conceptes que poden actuar a favor o en contra de la convivència i la cohesió social. Creiem que han de comptar amb un codi ètic que posi fi a la visió negativa que segueix difonent-se de la immigració, i als estereotips que genera la utilització inadequada d'informació sobre la procedència o l'origen ètnic. És important també que els mitjans reflecteixin, en la composició de les seves plantilles, la diversitat d'orígens existent a la nostra societat.

La participació ciutadana de les persones immigrades és un factor clau en la recerca d'una societat cohesionada. Hi ha un primer nivell participatiu format per les pròpies associacions de la immigració, que ha de comptar amb el recolzament institucional adequat. Però els majors esforços han de centrar-se en afavorir la inclusió de les persones immigrades en totes les vies de participació que ofereix la Societat receptora (ONG, sindicats, entitats culturals, esportives i festives, entitats veïnals, etc.).

DOCUMENT DE CONCLUSIONS
Jornades del Consens Social sobre Migracions a Catalunya
Barcelona 21 i 22 d'abril de 2006

La concessió del dret de vot en eleccions locals (com també en autonòmiques i europees) a totes les persones immigrades amb residència estable és una qüestió que ja no pot esperar més, i sense la qual no és possible culminar la seva integració ciutadana. El pas donat pel Parlament espanyol a favor de potenciar els acords de reciprocitat amb altres països ens sembla del tot insuficient, en qualsevol cas, hauria de traduir-se en actuacions del Govern que encara no estan plantejades. Creiem que ara s'ha de donar el pas de concedir aquest dret als residents no comunitaris sigui quin sigui el país d'origen del que procedeixin, i per a això han d'iniciar-se de seguida les reformes legislatives que siguin necessàries.

A més del document consensuat del qual s'han extret els aspectes senyalats, les entitats participants en les Jornades han decidit donar continuïtat al Consens Social sobre Migracions desenvolupant les següents actuacions:

- Mantenir la xarxa impulsora del Consens i ampliar-la amb les entitats que vulguin incorporar-s'hi.
- Crear la infraestructura necessària per donar continuïtat al procés de consens, tot mesurant la inversió de temps i recursos exigida a les entitats per no perdre en participació. I, en aquest sentit, està previst realitzar un primer taller dedicat a treballar les propostes de base jurídica que impliquen una reforma de la llei.
- Presentar les propostes del Consens a les institucions públiques, als partits polítics, entitats socials i al conjunt de la societat.
- No perdre la vinculació amb l'àmbit estatal, seguir participant en el debat del Consens en aquest nivell i estar present en el proper Fòrum Social Mundial de les Migracions.
- Preparar futurs debats, entorn als següents temes: la reforma de la legislació d'estrangeria, el paper dels mitjans de comunicació, definir tasques de sensibilització, etc.
- Desenvolupar el Consens als municipis catalans i als barris. Fer-ho d'acord amb els projectes plantejats pels agents socials.
- Recolzar des del Consens iniciatives com ara taules de convivència i ciutadania que van en la mateixa direcció i que es porten a terme en els diferents territoris de Catalunya.